

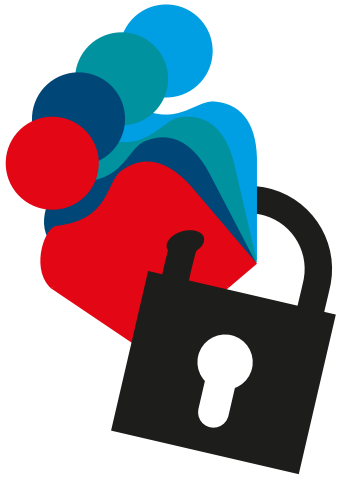

Manifest

In goed vertrouwen

De privacy van de jeugd geborgd

Utrecht, 22 juni 2016

Manifest

In goed vertrouwen

De privacy van de jeugd geborgd

Toegang tot goede hulp en zorg voor jeugdigen en hun ouders of verzorgers is een van de kernwaarden in onze samenleving. Hierbij hoort ook het beschermen en respecteren van hun persoonlijke levenssfeer en een zorgvuldige omgang met hun persoonsgegevens. De vertrouwelijkheid van persoonsgegevens is ook een belangrijke waarborg voor de vrijheid die jeugdigen en hun ouders of verzorgers voelen om gebruik te maken van jeugdhulp en gezondheidszorg en voor de kwaliteit van onze dienstverlening.

Wij, branche- en beroepsorganisaties van hulp- en zorgaanbieders en professionals in het jeugddomein¹ en gemeenten, zetten ons in voor een gezonde en veilige ontwikkeling van jeugdigen in onze samenleving. Wij zijn ons ervan bewust dat het gelijktijdig borgen van bovengenoemde kernwaarden één van de pijlers moet zijn van onze professionaliteit.

Wij weten dat het onvermijdelijk is dat zich daarbij in de praktijk spanningsvelden en dilemma's voor doen, vanuit de verschillende rollen en verantwoordelijkheden die onze leden en achterbannen hebben. Dilemma's tussen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de noodzaak persoonsgegevens uit te wisselen voor goede hulp, en tussen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de administratieve verantwoording over verleende hulp. Dat ligt deels in de aard van ons werk, dat immers draait om maatwerk in individuele situaties. De vraag welke persoonsgegevens noodzakelijk zijn om uit te wisselen, en of een situatie het doorbreken van de vertrouwelijkheid rechtvaardigt, kan dan vanuit verschillende professionele verantwoordelijkheden tot andere conclusies leiden. Ons gemeenschappelijk uitgangspunt is dat het belang van de jeugdige voorop staat. Een goede verstandhouding en samenwerking tussen gemeenten, organisaties en professionals in het jeugddomein is dan een belangrijke randvoorwaarde om steeds tot oplossingen te komen in het belang van de jeugdige.

Daarom voelen wij een grote en gezamenlijke verantwoordelijkheid om bij onze leden en achterbannen² de goede randvoorwaarden te creëren zodat:

jeugdigen en hun ouders of verzorgers er altijd van op aan kunnen dat wij:

- zorgvuldig en respectvol omgaan met hun persoonsgegevens binnen de wettelijke kaders;
- niet meer persoonsgegevens verwerken dan strikt noodzakelijk is voor de taken die wij uitvoeren;
- in principe uitsluitend in samenspraak met hen komen tot verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens, en uitsluitend met uitdrukkelijke toestemming als dat wettelijk verplicht is;
- hen adequaat informeren over de persoonsgegevens die wij van hen verwerken, met welk doel wij dat doen, en onder wiens verantwoordelijkheid wij dat doen;
- hen in staat stellen bezwaren te uiten en hun rechten uit te oefenen;
- persoonsgegevens goed beveiligen en ervoor zorgen dat deze correct zijn en
- verschillen van inzicht tussen professionals met betrekking tot het uitwisselen van gegevens niet ten koste laten gaan van het belang van de jeugdige.

¹ Bedoeld worden organisaties en professionals die werkzaam zijn in het kader van preventie, jeugdhulp, jeugdbescherming, en jeugdreclassering en gemeenten.

² Sommige ondertekenaars vertegenwoordigen meerdere branche- of beroepsorganisaties. In het vervolg van dit manifest spreken wij van leden, waar ook achterbannen, of leden van achterbannen bedoeld worden.

hulp- en zorgorganisaties, en professionals in het jeugddomein en gemeenten:

- in de samenwerking altijd zorgvuldige afwegingen maken over de noodzaak van te vragen of te verstrekken gegevens, met respect voor en erkenning van elkaars positie en verantwoordelijkheden;
- in situaties waarin persoonsgegevens niet kunnen worden uitgewisseld, bijvoorbeeld vanwege professionele geheimhoudingsverplichtingen, zoeken naar manieren waar op wél een bijdrage geleverd kan worden aan de oplossing voor de probleemsituatie van jeugdigen en hun ouders of verzorgers;
- transparant en aanspreekbaar zijn over de wijze waarop zij de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van jeugdigen en hun ouders of verzorgers borgen en in de praktijk realiseren;
- in de administratieve processen, die noodzakelijk zijn ter ondersteuning van hulpverlening, financiering of verantwoording, zoveel mogelijk werken op basis van informatie die niet tot personen herleidbaar is en alleen die gegevens vragen die strikt noodzakelijk zijn en waarvoor een wettelijke basis is, en
- zich gefaciliteerd en toegerust voelen om aan deze punten invulling te geven.

Wij spreken daarom het volgende af.

Wij:

- 1.** bevorderen dat onze leden beleid formuleren en implementeren gericht op een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens en het beschermen van de persoonlijke levenssfeer van jeugdigen en hun ouders of verzorgers, én gericht op het beveiligen van persoonsgegevens, in het bijzonder gezondheidsgegevens tegen verlies en onbevoegd of onrechtmatig gebruik.
- 2.** bevorderen dat professionals voortdurend werken aan kennis, gespreksvaardigheid en hun hoogwaardig vermogen om risico's te wegen, om zorgvuldig te kunnen opereren in situaties waarbij sprake is van spanning tussen het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de toegang tot goede, tijdige jeugdhulp en jeugdbescherming.
- 3.** bevorderen dat onze leden altijd werken volgens actuele beroeps- en meldcodes die er voor de respectievelijke branches en beroepsgroepen zijn ontwikkeld, zodat zij tot een zorgvuldige afweging komen bij verzoeken om gegevens te verstrekken of te vragen met het oog op een gezonde en veilige ontwikkeling van een jeugdige.
- 4.** bevorderen dat onze leden gebruik maken van gezamenlijk ontwikkelde modelafspraken voor samenwerking, en elkaar aanspreken en de dialoog opzoeken in situaties waarin professionals niet tot werkbare oplossingen komen.
- 5.** organiseren de dialoog, over de vuistregels voor professionals die als bijlage bij dit manifest zijn gevoegd, en zullen deze naar aanleiding daarvan verder ontwikkelen.
- 6.** bevorderen dat onze leden zorg dragen voor een goed ingericht (elektronisch) dossier dat voldoet aan de eisen van privacy en professionele geheimhoudingsverplichtingen, ook met betrekking tot beveiliging, bewaartermijnen en vernietiging.
- 7.** trekken samen op bij het realiseren van administratieve processen die zo zijn vorm gegeven dat wij zoveel mogelijk werken op basis van informatie die niet tot personen herleidbaar is en alleen die gegevens vragen die strikt noodzakelijk zijn en waarvoor een wettelijke basis is. Wij maken ons daar ook sterk voor richting derden;
- 8.** bevorderen dat onze leden verantwoording afleggen over de wijze waarop een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens en bescherming van de persoonlijke levenssfeer is geborgd in de eigen organisaties en over de wijze waarop dit in praktijk wordt gebracht in de samenwerking met anderen.
- 9.** bespreken ten minste jaarlijks met elkaar of we de beoogde effecten van onze inspanningen in het kader van dit manifest in de praktijk terug zien en of er thema's zijn die nadere aandacht en actie vragen.
- 10.** bevorderen dat knelpunten rond privacy en jeugdigen die opgelost moeten worden op het niveau van wetgeving, in beeld komen en onder de aandacht worden gebracht van de wetgever.

Een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens en het beschermen van de persoonlijke levenssfeer van jeugdigen en hun ouders of verzorgers is belangrijk voor alle organisaties en professionals in het jeugddomein, en vooral voor de betrokkenen zelf. Daarom nodigen wij alle branche- en beroepsorganisaties die zich óók inzetten voor een gezonde en veilige ontwikkeling van jeugdigen in de samenleving van harte uit om zich aan te sluiten bij dit manifest. Dat kan door plaatsing van dit manifest op de website, het gebruik van de vuistregels en door deel te nemen aan de activiteiten die wij gezamenlijk in dit kader gaan ondernemen.

Wij zijn van mening dat veel van hetgeen wij hier afspreken ook relevant en toepasbaar is voor andere onderdelen van het sociaal domein, met name daar waar een noodzaak is voor ontschotter dienstverlening vanuit meerdere domeinen. Wij zijn bereid bij te dragen aan het geschikt en toepasbaar maken van dit manifest voor die andere onderdelen van het sociaal domein.

De manifestpartners,

.....

Utrecht, 22 juni 2016